

Taller d'anàlisi I

Dades generals

Nom de l'assignatura	Taller d'anàlisi I
Tipus d'assignatura	Obligatòria
Impartició	Quadrimestral
crèdits ECTS	2
Valor total en hores	60
	Hores presencials lectives: 22,5
	Altres hores presencials: 5
	Hores per treballs dirigits (no presencials): 20
	Hores per estudi i aprenentatge autònom: 12,5
Professor/a	Joan Grimalt
Departament	Creació i Teoria Musical

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

No hi ha prerequisits.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consulteu document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consulteu document general de Resultats-Matèries.

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

El concepte de *Taller* implica col·laboració. Totes les sessions no estan pensades per escoltar i prou, sinó perquè hi vinguem prou **preparats** com per poder-hi **participar**. Les sessions són col·lectives: cada sessió és de tot el grup, i es valora sobretot la capacitat de contribuir-hi, i la preparació prèvia. A més, es prioritzaran els **duets** entre candidats.

Les presentacions es treballen amb el professor per mail. És clau la **planificació**, i no esperar a l'últim moment, per aprofitar la meua disponibilitat, que és limitada.

Durant la primera sessió, cada duo o cada estudiant que ho desitgi **tria una obra**, i un dia per presentar-ne l'anàlisi i la interpretació. La peça hauria de durar entre 10-15'. A partir d'aquell moment, es comença a treballar l'obra amb el professor, per correu electrònic. De moment, espero com més aviat millor un pdf de la solfa, un enllaç youtube, i un primer guió amb les qüestions que us semblin més rellevants que el grup es miri abans de la sessió.

Planificació. Els intèrprets i el professor pegen un **Guió per a l'anàlisi** a l'aulari una setmana abans, com a més tard, de la presentació. Aquest guió, el seguirà orientativament tothom: els presentadors, i els companys. Planificar bé la presentació permet treballar la presentació amb mi, sense presses. Si la setmana abans no tinc un guió preliminar consensuat amb l'estudiant, en faig un jo tot sol i el penjo a l'aulari. Mentre els altres es preparen, encara podem treballar-lo durant la setmana amb la candidata, que perd 2 punts de la nota de la presentació.

Tothom, excepte qui presenta, **penja la seva anàlisi prèvia a l'Aulari** del Taller. Hi ha temps fins al matí de la presentació. Els retards rebaixen sensiblement la qualificació.

Abans o després de tocar per al grup, la candidat/s **presenten** breument la seva anàlisi. Tot plegat –música i paraula– no hauria de passar de 30', perquè durant la resta de la sessió puguem posar en comú el que cadascú hi pot aportar. Es valora la capacitat del qui presenta d'involucrar el grup en la seva sessió i en el guió, en lloc de quedar-se sol(e)s xerrant.

Per preparar les sessions, per recuperar-les i per passar en net les notes de la sessió se segueix el **Guió** preestablert (§ 2). Aquest guió amb les respostes s'ha de **penjar** a l'aulari abans de cada sessió, i després portar-lo al Taller, per compartir-lo i ampliar-lo.

De cada sessió es conserva l'anàlisi prèvia (la que hom havia portat preparada), i la final, la que hom s'endu després de la sessió, gràcies a les notes que s'han pres, i a les contribucions dels companys i del professor. Al final del semestre es lliuraran totes dues en net, com a **Diari** del taller. Perquè no s'acumuli la feina al moment dels exàmens, es recomana mantenir això al dia. No: al Taller no hi ha examen.

Si algú no pot assistir a una sessió, la pot **recuperar**, afegint la seva anàlisi al **Diari** del taller. Si algú no pot o no vol tenir sessió pròpia, se l'avalua d'una altra manera: vg. el punt següent. Es pot faltar 4 vegades (1/3 de les sessions); a la 5a falta, el candidat ja sap que està suspès.

Cadascú auto-avalua 4 aspectes del seu Taller: (1) la seva anàlisi prèvia; (2) la posterior –preparació, participació i contribució a cada sessió–; (3) la seva pròpia sessió; i (4) el **Diari** de taller en conjunt, en presentar-lo a final de semestre: vg. **'Autoavaluació'**.

A més, cadascú avalua cada presentació dels altres candidats: vg. **'Avaluació comuna'**.

De manera **optativa**, es poden fer contribucions a l'assignatura. Si un/a estudiant amplia la matèria que s'ha vist al taller, amb exemples o amb teoria, es fa candidat/a a la matrícula d'honor, i en tot cas això li reverteix positivament a la nota (entre 1 i 2 punts). Hi haurà lectures que jo proposaré durant el Taller que, si les feu i les compartiu, serviran com a treball optatiu. També es pot lliurar una anàlisi nova, per millorar nota, seguint el guió preestablert.

3. Guió per preparar les sessions: orientacions [1].

Si hi ha **text**: copieu-lo a part. Traduïu-lo, si cal. Repartiu-lo en seccions, versos, estrofes, d'acord amb la seva estructura original. Així podreu comparar l'estructura del poema amb la de la seva versió musical. Compareu també el sentit inicial del text amb el final, en la seva versió musical. P.e.: un text semblava dur, i la música és amable (o viceversa): quin sentit té, i com ho fan, text i música. Cerqueu com té lloc aquest canvi, a base d'analitzar els paràmetres més rellevants en aquest cas: ritme, harmonia, melodia, textura.

En el cas de la música instrumental, observeu els **títols o subtítols**, o qualsevol altre indicatiu de pre-text. P.e. l'epígraf de l'op. 117/i de Brahms relaciona la peça amb una cançó "escocesa", del cançoner internacional de Herder, on s'entén que es tracta d'una 'Cançó de bressol'.

Detecteu **repeticions**, variacions i correspondències motívico-temàtiques: Això és (del tot, en part) com allò; allò és radicalment diferent d'això. Aquest fragment té la mateixa harmonia, o el mateix ritme, o el mateix disseny melòdic que aquell. A partir d'aquí, determineu les **seccions** de la peça. Si són petites, lletra minúscula. Més grans: majúscula. Normalment es pot distingir entre aquests valors:

Temàtic: Període? (antecedent < / conseqüent >). Presentació del material temàtic.[2]

No temàtic

Introducció (al material temàtic)

Conclusió

Transició (cap a una altra secció temàtica)

Comentari (desenvolupament del material temàtic).

En cada una d'aquestes categories es pot preguntar: és un material diferent de la secció temàtica amb la qual es relaciona? O n'és un comentari, o una prefiguració?

Es pot distingir entre músiques **amb cames** –que impliquen la participació del cos, del moviment– i **sense cames**. Les primeres fan referència a danses i a marxes; les segones, a un cant "pur" que acostuma a ser un signe d'espiritualització i d'èxtasi, no només religiós.

També és útil fixar-se en el to del discurs: **espontani, o preestablert?** Molt sovint, les dues modalitats de discurs es van alternant, i això condiciona molt l'expressivitat de la peça.

Determineu el **gènere** a què es fa referència, gràcies als marcadors de gènere. P.e. sarabanda, minuet, òpera còmica o seriosa... En la majoria de casos, es tracta de gèneres vocals o de dansa "importats" dins de música instrumental. Determineu també la intenció com s'usa (literal, irònica). Mireu els altres gèneres que apareixen a la peça, i la relació que tenen amb el primer, o amb el que hi sigui dominant.

A partir d'aquest marc genèric, es poden cercar i detectar **madrigalismes o figures retòriques** rellevants. O altres signes interessants per a aquella peça. (Vg. cap. 2 de *Música i sentits* 2014)

Si resulta rellevant per a l'obra que s'analitza, es poden **classificar** els significats en camps semàntics. P.e. militar, o pastoral, o sacre. Vegeu si els camps semàntics tenen, entre ells, una relació d'afinitat, d'oposició, de complementarietat, d'exclusió.

Pregunteu-vos **per què** hi ha aquells gèneres i aquells camps semàntics en aquell context. P.e. per què fan referència al 'Duet amorós', tant Schumann a la *Fantasia* op. 17 com Brahms a tot el cicle op. 118? I quina relació té això amb les referències marcial que també apareixen en tots dos casos?

Finalment, cerqueu una **narrativa** global a tots els significats analitzats, si s'escau. La peça té un sentit narratiu? Es correspon a algun dels estereotips, com ara "De tràgic a triomfant", etc.? Els *topoi* o els estils, per si mateixos, tenen un sentit narratiu global, només per l'ordre en què apareixen? Basant-vos en els punts anteriors, en l'observació i la interpretació de *topoi*, figures, gèneres: quina interpretació global es pot fer de l'obra?

NOTA: A cada anàlisi, cal que consti el nom de l'estudiant, si és d'abans o de després de la sessió –o si és de recuperació–, i com s'auto-avalua, en cada un dels casos.

Avaluació dels aprenentatges

Activitat o registre d'avaluació	Pes en la qualificació final
Avaluació continuada	20%
Sessió pròpia	15%
Autoavaluació	10%
Avaluació comuna	10%
Diari del taller	45%

Avaluació continuada: a cada sessió s'avalua la preparació de l'estudiant a casa, la seva puntualitat i la seva participació: ben informada, activa, constructiva. La mitjana d'aquestes notes, que no inclou les presentacions pròpies, equival a un 20% de la nota final. Les sessions on no s'ha pogut assistir, però, es poden recuperar: s'inclouen al Diari final, amb la indicació **R** (Recuperat).

Per avaluar **les anàlisis**, integrant les prèvies amb les posteriors, jo em fixo en:

Activitat o registre d'avaluació	Pes en la qualificació final
Contingut de l'anàlisi: estructura, seccions	20%
Contingut de l'anàlisi: exegesi, hermenèutica	20%
Què s'ha captat i afegit de la sessió	20%
Què s'ha ampliat	10%
Autoavaluació	10%

Forma de presentació del resum [3] 20%

Per avaluar cada **presentació, la pròpia com la d'altri**, seguiu si us plau aquest patró:

Activitat o registre d'avaluació	Pes en la qualificació final
Anàlisi: estructura	25%
Anàlisi: significats	25%
Interpretació de l'obra	20%
Presentació: eficàcia comunicativa	20%
Dinàmica de grup	10%

Avaluació comuna: Seguint l'esquema del punt anterior, tothom m'envia a mi l'avaluació de la presentació anterior, l'endemà. Jo n'enviaré un resum global als ponents, sense els noms dels avaluadors.

Diari del taller: lliurat per correu-e, fins al 10 de juny. A cada pàgina s'hauria de veure

- l'anàlisi inicial, que es va penjar puntualment a l'aulari;
- les notes afegides durant la sessió, en un color o format diferent;
- l'autoavaluació, i si es tracta d'una recuperació.

Material de consulta recomanat

Kofi Agawu, *Music as discourse*. Oxford University Press: Oxford 2009.

Byron Almén i Edward Pearsall (a cura de), *Approaches to Meaning in Music*. Indiana University Press: Bloomington i Indianapolis 2006.

Dietrich Bartel, *Musica Poetica. Musical-Rhetorical Figures in German Baroque Music*. University of Nebraska Press, Lincoln i Londres 1997. Original alemany: *Handbuch der musikalischen Figurenlehre*. 4a ed. revisada: Laaber, Regensburg 1997.

George J. Buelow, article *Figures, theory of musical*, al *New Grove Dictionary of Music and Musicians*, a cura de Stanley Sadie. Macmillan: Londres 2001.

Benet Casablanca, *El humor en la música. Broma, parodia e ironía*. Edition Reichenberger: Kassel i Berlín 2000.

Ferruccio Civra, *Musica poetica. Introduzione alla retorica musicale*. UTET Libreria: Torí 1991.

Nicholas Cook, *Analysing Performance and Performing Analysis*, in: Cook, N.; Everist, M. (eds.): *Rethinking Music*. Oxford & NY: Oxford UP, 239-261.

Joan Grimalt, *Música i sentits*. Ed. Duxelm: Barcelona 2014. [4]

Robert S. Hatten, *Interpreting Musical Gestures, Topics, and Tropes. Mozart, Beethoven, Schubert*. Indiana University Press: Bloomington i Indianapolis 2004.

Trevor Herbert, *Music in Words. A Guide to Researching and Writing about Music*. The Associated Board of the Royal Schools of Music, Reprint London 2003 (1st ed. 2001).

Lawrence Kramer, *Musical Meaning. Toward a Critical History*. University of California Press. Berkeley i Los Angeles, 2002.

Danuta Mirka (a cura de), *The Oxford Handbook of Topic Theory*. Oxford University Press (US) 2014.

Raymond Monelle, *The musical topic*. Indiana University Press 2006.

John Rink (a cura de), *Musical Performance. A Guide to Understanding*. Cambridge Univ. Press 2003. Trad. cast. *La interpretación musical*. Alianza Musical: Madrid

2006.

Charles Rosen, *The Romantic Generation*. Harvard University Press: Cambridge, Massachusetts, 1995.

Charles Rosen, *Music and Sentiment*. Yale University Press: New Haven i Londres, 2010.

Esti Sheinberg, *Irony, Satire, Parody and the Grotesque in the Music of Shostakovich. A Theory of Musical Incongruities*. Ashgate: Aldershot (GB), Burlington (USA), Singapore i Sydney 2000.

Steblin, Rita. *A History of key characteristics in the eighteenth and early nineteenth centuries*. Rochester: Univ. of Rochester Press 2002. A la bibl. de l'es muc, topogràfic 781.22 STE.

[1] No totes aquestes recomanacions són rellevants o productives per a totes les anàlisis ni per a totes les candidates o candidats! Per a cada sessió, es penjarà a l'aulari un guió específic que cal seguir, tant per a l'anàlisi prèvia com per a la posterior.

[2] Sobre *Període, Ferm i solt*: vg. *Música i sentits* (2014), cap. 6, §b.

[3] Redacció, concisió, ortografia, ordre, aspecte exterior.

[4] Aquest és el llibre de text i de referència del Taller. Es troba a la biblioteca de l'Escola, i a moltes altres, però està exhaurit. La segona edició en català, i versions en anglès i espanyol estan en preparació

—